

Román Televízió Kisebbségi adások stúdiója

A magyar nyelvű műsor stratégiai alapelvei

A monopolhelyzet megszűnt

Helyünk a média világában

A 90-es években bekövetkezett "média-robbanás" alapvetően megváltoztatta a közszolgálati televízió addigi kiváltságos helyzetét. Az RTV magyar adása is, akárcsak maga az intézmény, elvesztette monopol jellegét. Ennek ellenére adásunk a kilencvenes években készített felmérések szerint a romániai magyar nyelvű televízió-műsorok közül a legnézettebb adás. A magyarországi adók közül nézettségét és hitelességi indexét a Duna TV és az MTV2 haladja meg. Közvetlenül utánunk Kolozsvári TV és a helyi székelyföldi műsorok következnek. De az is nyomon követhető, hogy az RTV többi műsoraival együtt mi is veszítettünk nézőtáborunkból. Ugyancsak a felmérések szerint a nézők alapvetően a hiteles tájékoztatást várják tőlünk el. Ugyanakkor a minőségi összehasonlítási alap ma már nemcsak a Román Televízió, vagy annak délutáni adásai, hanem minden más adó, ami a néző készülékén megjelenik.

Ugyanazokhoz a nézőkhöz szólunk

Adásunk tehát nem igazodhat más formai alapelvekhez, mint az általánosan elfogadott, kipróbált belső felépítések, struktúrák fegyvertára. A formák, formátumok, műfajok tekintetében nincsen "sajátos nemzetiségi adás".

A különbség a gondolatiságban van, és a romániai magyar nemzeti közösség szolgálatának, mint alapelvnek, az érvényesítésében. A követendő értékrend, életmodell közvetlen vagy közvetett megfogalmazásakor tiszteletben tartjuk az általánosan elfogadott keresztény erkölcsi normákat.

Megőrizve közszolgálati alapgondolatainkat meg kell tennünk a kötelező lépéseket a média-dömpingben elkényelmesedett néző irányába.

Közszolgálati feladataink

- **Értékmegőrzés.** A Román Televízió bukaresti magyar adása a legrégebbi magyar nyelvű televízió-műsor Romániában, idén lesz harminc éve, hogy – öt év megszakítással – működik.
- **Szalagtárunk:** kultúrtörténeti és történelmi dokumentum. Megmentése, modern, tartós hordozóra való átírása egyik legsürgősebb feladatunk.

- **A kor tanúja.** A romániai magyarság kultúrtörténetének (színház, irodalom, zene, képzőművészet a hetvenes években), még élő néphagyományainak a megőrkítése – hazai dokumentumfilm-stúdió hiányában - első sorban a mi feladatunk. Íróinkat, művészeinket, a tudományos élet jeles magyar személyiségeit első sorban nekünk kell bemutatnunk, megszólaltatnunk.
- **Értékteremtés.** a kamera nemcsak rögzíti a valóságot, hanem az alkotó kezében újratelemzi azt. A korlátozott műszaki lehetőségek miatt nem nagy számban, de művészi dokumentumfilmeket és/vagy hazai szerzők művei alapján tévéjátékokat is gyárthatunk.
- **Tájékoztató.** A kilencvenes évek elején a román közvélemény a magyar adást az egyik fontos tárgyilagos, nem manipulált műsornak tartotta. Meg kell őriznünk ezt a jelleget most is, a megváltozott politikai helyzetben. Nincsenek tabu-témák. Amennyiben egy eseménnyel, vagy egy problémával kapcsolatban több eltérő vélemény van, több irányzat, a nézőnek joga van megismerni azokat. Hír- és tudósítás-jellegű műsorainkban a következő eseményekre helyezünk különös hangsúlyt:
 - A romániai magyarság sorsát, életét érintő politikai, gazdasági, társadalmi, kulturális, sport események.
 - A román-magyar kapcsolatok diplomáciai, gazdasági stb. eseményei.
 - A Kárpát-medence többi országaiban élő magyar kisebbségekre vonatkozó legfontosabb információk.
 - Különleges jelentőségű hazai események.
 - Rendkívüli nemzetközi politikai események.
- **Tényfeltárás - érdekképviselet.** A médiának nemcsak bemutató, leíró szerepe van, hanem a nyilvánosság eszközével meggyorsíthatja a döntések meghozatalát, mozgásba hozhatja a bürokrácia kenetlen kerekeit, fel hívhatja az illetékes hatóságok intézmények figyelmét jogsértésekre, visszaélésekre. A romániai magyarság sok helyen van hátrányos helyzetben a hivatalokkal való kapcsolatában, és országosan még nem érte el, hogy a több évtizede elszenvedett igazságtalanságokat a törvényhozás és annak alkalmazása helyrehozza: tulajdonjogi, kárpótlási, igazságszolgáltatási, rehabilitációs stb. megoldatlan helyzetek sokasága kiváló ankéttéma. Jó esetben előmozdítjuk egy-egy eset megoldását, hisz megkereshetjük a legmagasabb tisztségviselőket is.
- **Hídszerep.** A román és a magyar közvélemény közötti szakadékot a magyarság irányából a legsikeresebben egy románul feliratozott magyar nyelvű és szellemiségű műsor tölti be. Ki kell aknázzuk ezt a lehetőséget, sőt kibővíthetjük azzal, hogy olyan román személyiségeknek, akik a kisebbségi kérdés megoldását fontosnak látják, rendszeresen teret adjunk a magyar adásban.
- **Emberközeli média.** Közelebb kell kerülnünk a nézőkhöz. Érezniük kell, hogy *az adás róluk szól, értük szól.* Néha konkrétan egy-egy kisebb közösséghez/ről. Oldanunk kell az adást, un. népszerűbb műfajok felkarolásával.

Témaválasztáskor próbaként alkalmazzuk a filmezendő jelenségre, hogy "fontos", "érdekes", "szép". Ha egyik jelző se illik rá, felejtsük el.

1999.06.24.